

Mobil Sorgular

Mobile Queries

Cumali TOPRAK

Mühendislik Fakültesi, Bilgisayar Mühendisliği
Kocaeli Üniversitesi
Kocaeli, Türkiye
cumalitoprakk@gmail.com

Berkay Efe ÖZCAN

Mühendislik Fakültesi, Bilgisayar Mühendisliği
Kocaeli Üniversitesi
Kocaeli, Türkiye
berkayefeozyan@gmail.com

Özetçe— Bu proje kapsamında bulut bilişim ve map api kullanarak android platformunda bir uygulama geliştirmemiz beklenmektedir. Taksi gezing (trajectory) verileri kullanarak android platformunda farklı sorguların yapılabildiği bir uygulama geliştirmemiz amaçlanmaktadır. Biz de bulut bilişim olarak verilerimizi veri tabanında saklamak için mongodb veri tabanını seçtik. Server side kodumuzu da bizim için daha uygun bir platform olan heroku'ya deploy ettik. Bu projede bulut bilişim teknolojilerini kullanarak nasıl mobil bir uygulamayı geliştireceğimizi görmüş olduk.

Anahtar Kelimeler— Mobil sorgular, React Native, Nodejs, MongoDB, Map api.

Abstract — Within the scope of this project, you are expected to develop an application on the android platform using cloud computing and google map api. We aim to develop an application where different queries can be made on the android platform using the data of taxi Gezing (trajectory). As cloud computing, we chose the mongodb database to store our data in the database. We also deployed our server side code to heroku, which is a more suitable platform for us. In this project, we saw how we can develop a mobile application using cloud computing technologies.

Keywords— Mobile queries, React native, Nodejs, MongoDB, Map api.

I. GİRİŞ

Bu proje kapsamında bizden istenilen mobil geliştirme frameworklerinden birini seçip bunla bir bilişim tabanlı mobil uygulama geliştirmek istenmektedir. Biz de öncelikle react native'in popülerliğinden dolayı bu frameworku seçmeye karar verdik. Bize verilen veriler üzerinde sorgular gerçekleştireceğimiz için bu verileri depolayacağımız bulut bilişim teknolojilerinden mongodb ile çalışmaya karar verdik. Mongodb deneme sürümü 500 mb veriye kadar ücretsiz kullanıma izin verildiği için bu bizim için gayet yeterli bir miktar oldu. Bize verilen verileri öncelikle ihtiyacımız olmayan kısımları filtrelemekle işe başladık. Veriyi ihtiyacımız doğrultusunda filtreledikten sonra bu csv

dosyasını üçüncü parti ui yazılımlar aracılığı ile mongodb dokümanına çevirerek daha önce oluşturduğumuz mongodb server'ına gönderdik. Artık veriler üzerinde çalışılmaya hazır hale gelmiş oldu.

Daha sonra backend tarafında hangi teknolojiyi kullanmalıyız diye düşündük. Bu düşünceler ve tartışmalar sonucunda nodejs'in bizim geliştireceğimiz uygulama için gayet yeterli ve doğru bir seçim olacağına karar verdik. Nodejs'de query'leri handle etmek için kendi built-in mekanizmasını değil de daha verimli ve yaygın kullanılan Express kütüphanesini kullandık. Mongodb içerisine depolamış olduğumuz verileri burada filtreledik. Yani bu demek değil ki tüm verileri buraya çekip burada filtreleme yaptık, mongodb'nin mongoose adlı kütüphanesi yardımıyla mongodb'ye istekte bulunurken filtreleme işlemini yaptık. Yani bu da bizim için çok önemli bir performans getirisi oldu. Bu iş için backend tarafını da yormamış olduk.

II. TEMEL BİLGİLER

Mongodb Nedir?

MongoDB 2009 yılında geliştirilmiş açık kaynak kodlu bir NoSQL veri tabanıdır. Bugün piyasada Cassandra, BigTable, Dynamo gibi birçok NoSQL veri tabanı bulunmaktadır. MongoDB'de her kayıt bir doküman olarak ifade edilir. Ve bu dokümanlar json formatı şeklinde saklanır. Daha önce ilişkisel veri tabanlarıyla ilgilenenlerin bildiği table yapısını burada collection, row yapısını document, column yapısını ise field alır. Günümüzde aktif olarak kullanılan pek çok programlama dili için driver desteği bulunması bakımından bugün NoSQL sistemler içerisinde en çok tercih edilenlerden biridir.

React nedir, nerelerde kullanılır?

React Native için kısaca Facebook tarafından üretilen, cross-platform mobil uygulama geliştirme olanağı sağlayan bir framework diyebiliriz.

Express kütüphanesi nedir, niçin kullanılır?

Express.js modl paketi, nodejs tabanlı bir web uygulama sunucu çatısıdır. Express.js'nin sunduğu sınırsız HTTP yardımcı araçları ve katmanlar sayesinde sağlam bir API oluşturmak oldukça hızlı ve kolaydır.

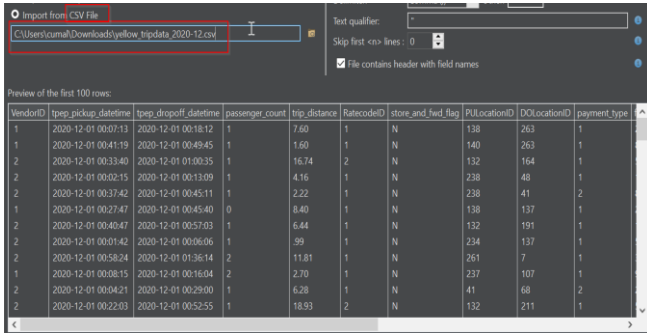
Heroku nedir, niçin kullandık?

Heroku, bir bulut bilişim (cloud computing) uygulama altyapısı servis sağlayıcısıdır. Platform as a Service (PaaS) olarak ifade edebileceğimiz Heroku, JavaScript, Ruby, Java, PHP, Python, Golang, Scala ve Clojure ile geliştirdiğimiz web tabanlı uygulamalarımızı internete taşımamızı (deploy, manage ve scale) sağlar. Bu işlemler için Dyno adı verilen Linux temelli küçük ve hafif sanal ortamlar kullanılmaktadır.

III. YÖNTEM

Mongodb : Verilerin Depolanması Ve Sorguların Yapılması

Verileri oluşturmuş olduğumuz mongodb server'ına stüdyo 3t adı verilen bir yazılım ile csv'den mongodb dokümanına cevirdik. Bunun öncesinde ihtiyaımız olmayan stnları çıkardık ki hem sorgu hızı performansı aısından hem de mongodb alan kullanımı aısından bize faydalı olsun. Aşağıdaki bir kesit gsterilmiştir.

The screenshot shows the Studio 3T interface. At the top, there's a section for 'Import from CSV File' with a file path 'C:\Users\cumali\Downloads\yellow_tripdata_2020-12.csv'. Below this, a 'Text qualifier' is set to 'Skip first <no> lines: 0'. A checkbox 'File contains header with field names' is checked. The main area displays a 'Preview of the first 100 rows' of data. The data is organized into columns: VendorID, tpep_pickup_datetime, tpep_dropoff_datetime, passenger_count, trip_distance, RatecodeID, store_and_fwd_flag, PULocationID, DOLocationID, and payment_type. The first few rows show data for different vendors and locations, with passenger counts and distances.

VendorID	tpep_pickup_datetime	tpep_dropoff_datetime	passenger_count	trip_distance	RatecodeID	store_and_fwd_flag	PULocationID	DOLocationID	payment_type
1	2020-12-01 00:07:13	2020-12-01 00:18:12	1	7.60	1	N	138	263	1
1	2020-12-01 00:41:19	2020-12-01 00:49:45	1	1.60	1	N	140	263	1
2	2020-12-01 00:33:40	2020-12-01 01:00:35	1	16.74	2	N	132	194	1
2	2020-12-01 00:02:15	2020-12-01 00:13:09	1	4.16	1	N	238	48	1
2	2020-12-01 00:37:42	2020-12-01 00:45:11	1	2.22	1	N	238	41	2
1	2020-12-01 00:27:47	2020-12-01 00:45:40	0	8.40	1	N	138	137	1
2	2020-12-01 00:40:47	2020-12-01 00:57:03	1	6.44	1	N	132	191	1
2	2020-12-01 00:01:42	2020-12-01 00:06:06	1	99	1	N	234	137	1
2	2020-12-01 00:58:24	2020-12-01 01:36:14	2	11.81	1	N	261	7	1
1	2020-12-01 00:08:15	2020-12-01 00:16:04	2	2.70	1	N	237	107	1
2	2020-12-01 00:04:21	2020-12-01 00:29:00	1	6.28	1	N	41	68	2
2	2020-12-01 00:22:03	2020-12-01 00:52:55	1	18.93	2	N	132	211	1

şekil 1 : Studio 3T programının ekran görüntüsü

Sorgularımızı yazarken mongodb'nin kendine ait fonksiyonlarını kullanarak filtreleyerek ilgili verileri çektik. Bu da bize performans açısından baya faydalı oldu. Aşağıda rnek bir mongodb filtreleme sorgusu bulunmaktadır.

```
app.get('/queryOne', async (req, res) => {
  try{
    var data = await TripDataModel
    .aggregate([
      {
        $group: {
          _id: {
            $dateToString: {
              format: '%Y-%m-%d',
              date: '$tpep_pickup_datetime',
            },
          },
          totalPassengerCount: { $sum: '$passenger_count' },
        },
      },
      {
        $sort: { totalPassengerCount: -1 },
      },
      {
        $limit: 5,
      },
    ]),
  }
```

şekil 2: Backend de yazılmış olan veri tabanı sorgusu

MapBox Api Kullanımı

Mapbox, Foursquare, Lonely Planet, Financial Times, The Weather Channel, Instacart Inc. ve Snapchat gibi web siteleri ve uygulamalar için özel bir evrimii harita sağlayıcısıdır. Mapbox geliştiriciler için konum verilerini sağlama, harita sdıkları ve navigasyon gibi hizmetleri sunar.

Projede Mapbox' ın Geocoding ve Directions API leri kullanılmıştır.

- Geocoding API: İleri coğrafi kodlama, konum metnini coğrafi koordinatlara dönüştürerek “2 Lincoln Memorial Circle NW”yi -77.050,38.889'a dönüştürür.
- Directions API: Trafiğe ve olaya duyarlı yönlendirmeyi kullanarak optimum sürüş, yürüyüş ve bisiklet rotalarını hesaplar.

Yukarıdaki API leri kullanımı erişim anahtarını ile mümkün olmaktadır.

Heroku'ya Uygulamanın deploy edilmesi

Uygulamamızın geliştirme aşamasını bittikten sonra aws ile heroku arasında kaldık fakat yaptığımız araştırmalar sonucu herokunun bizim için daha faydalı olacağına karar verdik. Öncelikle herokuya uygulamamızı deploy etmek için heroku cli adlı yazılımını indirdikten sonra git ile uygulamamızı herokuyu uzak repoya attığımız zaman heroku ilgili projeyi derleyip direkt olarak web sitesini kullanıma sundu.

IV. GERÇEKLEŞTİRİLEN TESTLER VE DEĞERLENDİRME

Uygulamamızı hem development ortamında hem de production ortamında denediğimiz zaman uygulamamızın hatasız olarak çalışmakta, kendisine gelen requestleri sorunsuz olarak handle etmektedir. Uygulama halen gelişime açık olup bu proje kapsamında bizden istenilen şeyleri sorunsuz olarak gerçekleştirmektedir.

V. ÖZET VE SONUÇLAR

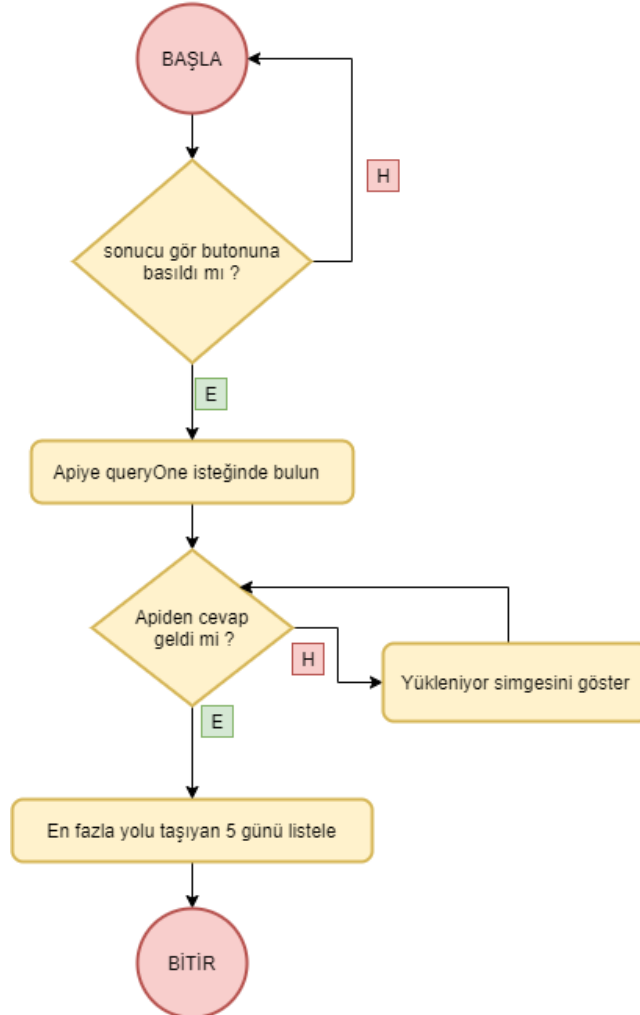
Bu proje kapsamında nasıl bir mobil uygulama yapmanın yansıra bu mobil projeyi nasıl bulut bilişim teknolojileri kullanarak yapacağımızı da öğrendik. Birçok yeni teknoloji kullandık.

VI. KAYNAKÇA

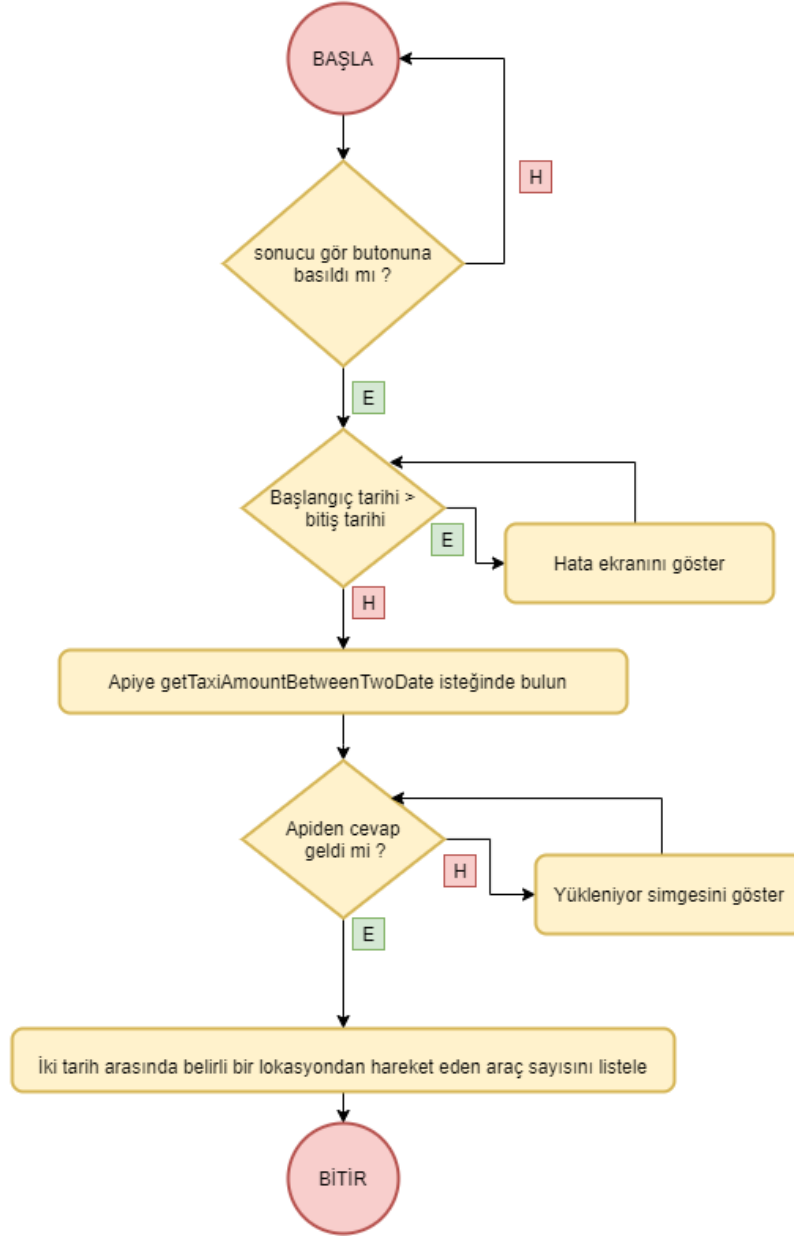
- 1- <https://www.youtube.com/>
- 2- <https://reactnative.dev/>
- 3- <https://www.heroku.com/>
- 4- <https://expressjs.com/>
- 5- <https://docs.mapbox.com/api/navigation/directions/>
- 6- <https://docs.mapbox.com/api/search/geocoding/>
- 7- <https://www.mongodb.com/>

VII. AKIŞ ŞEMALARI

Tip 1 - En fazla yolcu taşıyan 5 gün

Tip 2 - İki tarih arasında belirli bir lokasyondan hareket eden araç sayısı

Tip 3 - Belirli bir günde en uzun seyahatin harita üzerinde çizimi

